1845. Nº. 99.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag avond uit.

MAANDAG, 18 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 Augustus.

Dezer dagen is alhier in het licht verschenen het *Jaarboek van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Aanmoediging van den Tuinbouw, over* 1844. Wij vertrouwen, dat de belangrijke inhoud van hetzelve velen van de nuttige strekking dier instelling zal overtuigen en tevens aansporen, om zich als Leden aan dezelve aan te sluiten, om aldus de opbeuring van eenen belangrijken tak van volksvlijt te helpen bevorderen. Wij vernemen bij deze gelegenheid, dat de Hoogleeraar Blume de Directie dezer Maatschappij, door hem tot dus verre gemeenschappelijk met Jhr. van Siebold gevoerd, heeft nedergelegd, zoodat laatstgenoemde alsnu alleen met het bestuur van alle aangelegenheden daartoe betrekkelijk belast blijft.

— Gisteren verzamelden zich alhier, ingevolge de, daartoe vroeger in de *Haarlemsche Courant* gedane algemeene uitnoodiging, in het Hôtel du Lion d'Or, eenige Nederlandsche Kruidkundigen, ten getale van twintig. Nadat uit naam van hen, die die uitnoodiging hadden gedaan, rekenschap was gegeven van hunne bedoeling, te weten, om eene *Vereeniging* tot stand te brengen *ter bevordering en uitbreiding der studie van de Nederlandsche Flora*, verklaarden allen aanwezigen zich bereid, om aan die Vereeniging als *leden* en *werkzaam* deel te nemen.

Het bleek, dat verscheidene andere Kruidkundigen, die verhinderd waren de Vergadering bij te wonen, mondeling en schriftelijk hunne belangstelling in de Botanische studie en hun verlangen, om zich aan de Vereeniging aan te sluiten, hadden te kennen gegeven, werd door alle aanwezigen met levendig genoegen vernomen. Na het benoemen van een bestuur en het vaststellen van eenige voorloopige reglementaire bepalingen, werd de volgende Vergadering vastgesteld op den 15den Augustus 1846 binnen Leyden.

Zij, die zich nog als *gewone* of *honoraire Leden* der Vereeniging zouden willen aanmelden, kunnen zich in persoon of met franco brieven wenden aan Dr. H. Bourse Wils, alhier, die hun gaarne de noodige inlichtingen omtrent het Lidmaatschap zal geven.

— Z. M. heeft benoemd tot Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Drenthe Jhr. Mr. P. A. van Holthe tot Echten, tot Vice-President van dat in Overijssel Mr. A. J. Helmich; tot Officier bij de Arrondissements-Regtbank te Heerenveen Mr. P. Brantsma, en tot ontvanger der Directe Belastingen en Accijnsen te Oudewater, den Heer R. Verploegh van Hellouw.

— Z. Exc. de Minister van Justitie heeft aangekondigd, dat zijne gewone audientie den 19den Augustus geen plaats zal hebben.

's GRAVENHAGE, 15 Augustus.

Heden namiddag ten 4½ ure is H. M. de Koningin van Soestdijk in deze Residentie teruggekeerd, en heeft zich onmiddelijk naar het buitenverblijf aan den Scheveningschen weg begeven.

Men verneemt dat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken in de eerste dagen der volgende maand in de Residentie zal terugverwacht.

Men zegt dat van wege het Departement van Binnenlandsche Zaken, aan de Commissiën van landbouw eene circulaire is uitgevaardigd, waarbij 's Konings verlangen wordt te kennen gegeven, om omtrent de dreigt noodige den waren toestand der aardappelenteelt, en dat, na inkomst dezer stukken, de benoemde Commissiën het publiek met alen staat van zullen worden bekendgemaakt.

Heden diende voor de Arrondissements-Regtbank der zaak van den redacteur van den *Oprechten*, P. A. de Haas, aangeklaagd ter zake van hoon en laster tegen den persoon des Konings en wijlen den Graaf van Nassau. De eisch is eene gevangenisstraf van twee jaren, enz. De uitspraak is bepaald op den 22sten dezer.

Nog is in dezelfde teregtzitting behandeld de zaak van voormelden P. A. de Haas, benevens denzelfs uitgever J. du Mee, beklaagd ter zake van het uitgeven of verspreiden van een gedrukt geschrift, zijnde een gedicht of straatliedje, zonder vermelding van den naam, het beroep en de woning van den schrijver of drukker. De eisch tegen den persoon van de Haas te dier zake, is eene gevangenisstraf van zes maanden, en tegen Jo du Mee eene geldboete van 6 tot 10 franken; alsmede solidair in de kosten van den processe: een en ander naar aanleiding van de artikelen 283, 284, 289 en 475 van het Wetboek van Strafregt. Ook de uitspraak ten deze is bepaald op heden over acht dagen.

UTRECHT, 15 Augustus.

In het *Avondblad* leest men het volgend artikel:

Volgens nadere berigten wordt voor een geranden Zeeuwschen rijksdaalder te 's Gravenhage niet minder dan 50 à 60 centen opgeld door de neringdoenden genoten, van de geldsnoeijers van beroep en van andere specien naar evenredigheid. Dezelfde stukken nemen zij, naar gelang dat het snoeimes or dieper of regelmatiger op toegepast werd, voor 220 tot 240 centen terug, en brengen ze voor 260 centen weder in circulatie. Een gerande zeeuw kan 125 centen aan zilver afschudden en in Nederland *wettig* (!) gangbare munt blijven. De snoeijers trekken dus slechts een evenredig matig loon van 25 tot 55 centen op het stuk, waarvoor zij hunnen hals wagen; maar de helers verzekeren zich voorzigtiger van 70 tot 100 centen aandeel in den buit.

Over de grenzen heeft de geldsnoeijerij allerstraffeloost plaats. Uit Holland geschieden daartoe veel remises voor goederen in geranden of althans nog snoeibare munten, en deze allen keeren, na naauwgezette afsnoeijing, in betaling voor andere artikelen terug, en daarom mag een dagelijksch verlies voor de schatkist van ƒ 10,000 niet overdreven worden geacht. Of de inlanders in den buit deelen berigt men ons niet.

De Regering moet het weten of de waarschuwingen van de redactie bruikbaar waren, en of het onderwerp krachtige en beslissende voorzieningen vordert, *al dan niet*. De noodzakelijkheid om nogmaals eenige tien of honderdtallen millioenen tot kas-aanvulling noodig te maken, behoort de Regering zich in der natie door werkeloosheid en door vrees voor aanstoot niet voor te herijden, wanneer de maatregelen, om die noodzakelijkheid weder te doen ontstaan, zoo ongestruit en openlijk genomen kunnen worden als thans.

's HERTOGENBOSCH, 12 Augustus.

Met genoegen kunnen wij melden, dat wij de twee laatste dagen meer geruststellende berigten omtrent de aardappelenteelt ontvangen hebben. Het blijkt, dat de stengel of steel der plant over het algemeen niet geheel dood is, maar op nieuw uitschiet; waaruit mag opgemaakt worden, dat de vrucht nog gaat is en met verder zal aangestoken worden. Alleen op de zware kleilanden is dit het geval niet; aldaar heeft de besmetting of verrotting zich aan de vrucht medegedeeld en is deze geheel verrot. Wij durven dus de hoop nog koesteren, dat de winter-aardappelen niet ontbreken zullen.

[illegible] Augustus.

Het gerucht wil, dat bij het kommervolle vooruitzigt van de mislukte aardvrucht, een onzer Predikanten, voor eigene rekening een aanzienlijk gedeelte rogge zoude hebben aangekocht, met het menschlievend doel, om die met den aanstaanden winter, zonder rente en tegen inkoopsprijs, ten verbruik van de behoeftige ingezetenen alhier af te staan, omdat men, even als in het artikel van rust, gort en sportgelijke waren reeds plaats heeft, ook daarin het monopoliseren voorziet. Mogt dit edel voorbeeld navolgers vinden bij hen, die door hun vermogen in de gelegenheid zijn hier hulp en bijstand te kunnen bieden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 16 April.

Van Buitenzorg schrijft men van den 14den dezer: De inwijding van het onlangs alhier voltooid nieuw kerkgebouw, bestemd tot een gemeenschappelijk gebruik voor de Protestantschen en Roomschen alhier, heeft gisteren in den vormiddag met de meeste plegtigheid plaats gehad. Dezelve werd bijgewoond door den Heer Vice-President van den raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal, de Heeren Raden van Indië, eene commissie uit het bestuur over de Protestantsche kerk in Nederlandsch Indië, den Heer Adsistent-Resident van Buitenzorg, de Regent van die afdeeling, een der Oudelingen van Batavia, en voorts door de meeste Europesche ingezetenen, leden der beide gemeenten van Buitenzorg. De inwijding der kerk voor de Protestantsche gemeente geschiedde door den Wel-Eerw. Heer D. S. B. Buddingh, Predikant te Batavia, die met verpligtende bereidwilligheid de daartoe aan hem gedane uitnoodiging had gelieven aan te nemen. Zijn weleerwaarde hield eene leerrede naar aan-

leiding van Matth. XXI. 13a, luidende: *En hij zeide tot hen, er is geschreven: mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden.* In de inleiding dezer rede werd door den geachten leeraar de godsdienstige bewindhebber dezer landen gedankt, onder wiens bestuur het kerkgebouw is voltooid, en welverdiende hulde gedaan aan de nagedachtenis van den ontslapen Gouverneur-Generaal, Mr. P. Merkus, die het vroeger wel eens voorgenomen, doch niet ondernomen werk van den tempelbouw heeft doen beginnen; zijnde daarbij almede erkentelijk vermeld de goede en lofwaardige zorgen, door het tegenwoordig plaatselijk bestuur van Buitenzorg aan dat nuttige werk gewijd, en de geldelijke offers door velen daartoe bijgedragen. Maar vooral werd het Opperwezen gedankt voor de gunst en genade aan de gemeente te Buitenzorg bewezen, dat thans ook onder haar een bedehuis gesticht is. In het overig gedeelte zijner rede schetste de redenaar de hooge bestemming van het Godsgebouw, wekte de gemeente tot getrouwe bijwoning der openbare godsdienstige bijeenkomsten in het huis des gebeds op, en spoorde dezelve eindelijk aan tot een heiligen, Gode welgevalligen levenswandel. Deze rede, met gevoel, waardigheid en ernst voorgedragen, maakte zigtbaar een diepen indruk op de gemeente, en stemde haar tot edele gezindheden en verheven gewaarwordingen. De kerkliederen zijn gezongen met begeleiding van het achordion van den Heer van Geckelen, daartoe bepaaldelijk van Batavia herwaarts overgebragt; terwijl bij deze gelegenheid tevens de benoemde ouderlingen en diakenen waardiglijk in hunne bedieningen zijn bevestigd geworden.

Na den afloop hiervan heeft de Pastoor Cartenstatt de kerk voor de Roomsch-Katholijke gemeente ingewijd door de bediening van eene plegtige mis, welke door de talrijke vergadering met ernst en eerbied is bijgewoond.

— Bij voortduring worden berigten ontvangen, welke van het aanwezen van een groot aantal zeerooverş en van hunne toenemende stoutheid getuigen.

Op den 28sten Februarij is eene praauw, te huis behoorende te Lasem, (Rembang) op de hoogte der residentie Megal, door een zeerooversvaartuig overvallen en uitgeplunderd, de opvarenden dezer praauw, 6 in getal, zijn door hen losgelaten en is hun de praauw teruggegeven; volgens verklaring van den Djoeragan was het rooversvaartuig eene praauw, bemand met 20 koppen en gewapend met lillas en eenig minder schietgeweer.

Een klein handelsvaartuig, te huis behoorende te Pekalongan, is op den 16den Maart, nabij Oedjoeng Goenoeng, door een zeerooversvaartuig, bemand met 12 koppen, aangevallen en uitgeplunderd; later hebben nog een klein handelsvaartuig en twee vischerspraauwen, mede in dezelfde residentie te huis behoorende, een gelijk lot ondergaan.

— Behalve de twee voor de residentie Pekalongan bestemde kruisbooten, welke thans de kust dier residentie onophoudelijk bekruisen, zijn tot datzelfde einde twee met pradjoerits bemande inlandsche vaartuigen in dienst gesteld. Het is echter tot dus ver niet gelukt om er een der zooversvaartuigen mede te bemeesteren, welke over het algemeen kleine en ligte vaartuigen zijn, en naar men vermoedt door grootere vaartuigen, die zich meer van de kust verwijderd houden, derwaarts worden gezonden.

— Den 18den Maart zijn te Singapore aangekomen de Fransche oorlogschepen la Cleopatre en la Victorieuse en het stoomschip l'Archimede; aan boord van eerstgenoemd schip bevindt zich de Heer Lagrenée, Ambassadeur en Plenipotentiaris van den Koning der Franschen bij den Keizer van China. Hij is den 2den April alhier aangekomen, zal verschillende plaatsen in den Archipel bezoeken, en tegen de maand Junij te Singapore terugkeeren, ten einde de Markies de la Ferriere te ontmoeten, die aldaar tegen dat tijdstip uit Frankrijk met het geratificeerde verdrag verwacht wordt; zullende alsdan de Fransche zending naar China terugkeeren. Men wist niet of hij dan trachten zou vergunning te erlangen om naar Peking te gaan.

WEST-INDIE.

SURINAME, 11 Junij.

Naar wij van moederland vernemen, zal Z. M.s. stoomschip Curaçao, Commandant Hinlopen, den 12den dezer van hier naar het eiland Curaçao vertrekken, ter afhaling van den Baron van Raders; volgens berigten, heden uit het moederland ontvangen, bestemd tot Gouverneur dezer kolonie.

Sedert 8 dagen bevindt zich hier weder de Wel Eerw. Heer Bettinq, om volgens beschikking der Regering naar het moederland terug te keeren, na sich gedurende twee jaren aan de Saramacca te hebben bezig gehouden, met de moeitevolle voorbereidende werkzaamheden ten behoeve der Europesche kolonisten, wier aankomst dagelijks te gemoet gezien wordt. 's Mans karakter, ijver en bedaanigheden, gepaard bij zijne voortreffelijke eigenschappen als kanselredenaar en leeraar, hebben hem de achting en toegenegenheid verworven van de inwoners van Suriname, die, zoo om de belangrijke onderneming, aan welker hoofd zijne verkregene plaatselijke kennis zal gemist worden, als om zichzelven, zijn vertrek met leedwezen te gemoet zien.

Dezer dagen zijn alhier twee schepen met landverhuizers aangekomen, waarbij Ds. Copijn, terwijl nog een derde wordt verwacht met Ds. van den Broek. Het is waarlijk te betreuren, dat men hier zoo weinig in gereedheid gebragt heeft, tot den ontvangst dier menschen. Van de 50 woningen die gereed moesten zijn tot de ontvangst der kolonisten, zijn er niet meer dan 26 slechts half in orde, en die woningen zijn niets dan ellendige hutten. Er is zeer weinig geplant, hetwelk wat troosts nog geplant is, is voor het grootste gedeelte door het water vernield. Het schijnt dat men het er op aangelegd heeft om de kolonisatie, die buitendien daar, waar men haar beproeft, zeer veel kans heeft van slechte uitkomsten op te leveren, zeker te doen mislukken. Het denkbeeld is pijnlijk, dat de Europeanen, die zich met het vertrouwen, dat zij hier tot hun ontvangst alles gereed zouden vinden, naar deze kolonie hebben begeven, zich in hunne verwachting bijster teleur gesteld vinden. De Gouverneur heeft nog nooit een voet gezet op de plaats der kolonisatie. Het is te hopen en ook te verwachten, dat de nieuwe Gouverneur hier beter in voorzien zal. Van de werking van het centralisatie-plan kan men nog niets zeggen.

KAAP DE GOEDE HOOP.

23 Mei.

Aan de noord-oostelijke grenzen namen de zaken een meer gunstige keer. Ten gevolge van de tegenwoordigheid der Britsche troepen hadden de vijandelijkheden tusschen de boeren en de Griqua's een einde genomen, en men vleide zich dat de komst van den Gouverneur, die uit de Kaapstad derwaarts vertrokken en den 19den Mei te Worcester was aangekomen, tot eene geheele bevrediging der gemoederen zoude leiden. Het laatste berigt uit Colesberg, dat door het dagblad van Grahamsstad medegedeeld wordt, is van den 12den Mei en van den volgenden inhoud:

Alles is rustig en de zaken schijnen eenen gunstigen keer te nemen. Colonel Richardson is druk bezig geweest met het bezoeken van de onderscheidene streken des lands waarin zijn kamp gelegen is, maar hij heeft geene gewapende partijen of boeren-kampen gevonden. Er liep een gerucht dat een versterkt kamp door de boeren aan de Modderrivier geformeerd was; maar aan dit gerucht wordt weinig belang gehecht; en men is algemeen van gevoelen, dat de snelle en beslissende beweging van Colonel Richardson den vrede van dat gedeelte des lands volkomen verzekerd heeft. De aankomst van den Gouverneur wordt met angstvalligheid verwacht, daar weinig zal gedaan worden om den hangenden twist te beslechten voor dat hij aankomt. De verschijning der dragonders en artillerie heeft eenen heilzamen invloed gehad op de gemoederen der boeren binnen de kolonie, — die zoo veel gesproken hebben omtrent het overgaan van de Oranjerivier, en het maken van gemeene zaak met hunne landslieden in hunnen twist met de Griqua's. Men is hier over het algemeen van gevoelen, dat laatstgemelden even schuldig zijn als de boeren — en misschien nog meer. De Griqua's hebben zich klaarblijkelijk eene onverdragelijke en beleedigende houding jegens de boeren aangematigd, door de overtuiging, dat zij in hunne voorgevingen door de Regering ondersteund zouden worden.

TURKYE.

SMYRNA, 19 Julij.

Men heeft deze week op nieuw een begin van brand ontdekt in de wijk door Europeanen bewoond; en hetgeen van meer gewigt is, is, dat naar allen schijn de brandstichters geen andere zijn, dan de policie-agenten van den Gouverneur. Het gerucht, dat hem en zijne onderhoorigen beschuldigt, krijgt zooveel vastheid, dat al de Consuls gemeend hebben maatregelen van voorzorg te moeten nemen; zij hebben hunne huizen gebarrikadeerd en doen ze dag en nacht bewaken.

Het hospitaal van de Fransche marine is nog altijd vol met de zieken van het Oostenrijksche, hetgeen verband is, en met meer dan 200 gesinnen die er alle noodige hulp ontvangen, zonder onderscheid van afkomst of godsdienst. De bevolking woont in de duinen onder tenten, men bouwt in den haast barakken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 Augustus.

Men heeft in Augsburg, na vele proeven, een middel uitgevonden, om steenen te vervaardigen, die in deugd en duurzaamheid den besten zandsteen evenaren. Daar tot derzelver bereiding geen vuur gebruikt wordt, zullen zij ten minste een derde goedkooper uitkomen dan de gewone baksteenen. Deze nieuwe soort van steen, die door deskundigen onderzocht is en de proef heeft doorgestaan, bestaat grootendeels uit rivierzand, eenig leem en het cement, waarin het geheim van den uitvinder ligt, zij kunnen in allerlei vormen geslagen worden.

KEULEN, 12 Augustus.

Gisteren avond omstreeks 8 ure is de Koningin van Engeland alhier aangekomen. De komst van de Vorstin van Groot-Britannie in de oude stad van Agrippa was luisterrijk, namelijk onder het gebulder van het geschut, het gelui der klokken en het gejuich der menigte. Van het station van den Rhijnschen spoorweg tot aan dat van het station naar Bonn, waren de huizen met vlaggen versierd, en de straten met troepen en menschen bezet. Aan de stationsgebouwen wapperden de vlaggen van onderscheidene natiën. Staproets reden de Koninklijke rijtuigen door de stad naar het station Bonn, van waar Koningin Victoria, de Koning van Pruissen, Prins Albert en hun gevolg, met een bijzonderen spoortrein, naar het kasteel van Brühl vertrokken, alwaar gisteren avond eene magtige serenade, door de muzijkkorpsen van 20 regimenten, aan de Koningin is gegeven. Geheel Keulen wilde zich gisteren naar Brühl begeven, doch de treinen waren niet voldoende, om ale de menschen over te brengen. Van 8 tot 9½ ure hebben de konvooijen, elk meer dan 1,000 personen overgevoerd, doch 3 à 4 maal zoo veel menschen verdenden plaats. Zonder tusschenkomst der politie zoude er wanorde hebben plaats gehad.

Koningin Victoria zal op het kasteel te Brühl door 20 jonge kweekelingen van de militaire school van Bensberg, als pages, in antiek kostuum gekleed, worden bediend, en 6 jonge juffrouwen, van de eerste huizen der stad, zullen aan hare bijzondere dienst verbonden zijn.

Heden avond zal de groote illuminatie van Keulen plaats hebben;

hoofdkerk zal met Bengaalsch vuur worden verlicht. De Koning heeft aan de stad 20,000 th. geschonken, om in de kosten te voorzien.

BONN, 12 Augustus.

De eerste dag van het feest ter inwijding van het standbeeld van Beethoven, heeft aan de verwachtingen beantwoord. Alle huizen vlagden, behalve met de Pruissische, veelal ook met de Fransche en Engelsche vlag. Op het eerste concert den 10den des avonds, is onder anderen de 9de symphonie van Beethoven uitgevoerd, in de oogettelijk daartoe ingerigte zaal, die 4,000 personen kan bevatten, en in elf dagen werd opgebouwd. Deze was bijkans vol, en leverde een grootsch schouwspel op; men moest f 7.— voor den toegang betalen. Na het concert, dat door Spohr werd geleid, is het vuurwerk aan den Rhijn afgestoken. HH. MM. de Koning en Koningin hadden den dag te Bonn doorgebragt, en de Koning had zich vervolgens naar Aken begeven, om de Koningin van Engeland te ontvangen. De toevloed der vreemdelingen te Bonn gaf aan die stad een allerlevendigst aanzien; alle hotels en particuliere woningen zijn met gasten opgevuld; men rekent dat de stad door meer dan 4 of 5000 vreemdelingen wordt bezocht; in het Logement de Stern alleen hielden 600 personen het middagmaal.

13 Augustus.

Heden middag heeft onder het schoonste weder de inwijding van het standbeeld van Beethoven plaats gehad. Te 12 ure viel, onder het gejuich der menigte en het gebulder van het geschut, het bedekkende hulsel. Onze Koning en Koningin, de Koningin van Engeland en haar gemaal en andere Vorstelijke personen, woonden deze plegtigheid bij in het huis van den Graaf von Furstenberg. Op dezen dag heeft H. M. Victoria de Hoogeschool bezocht en zich aan de Hoogleeraren doen voorstellen, onder welke nog velen waren, die haren gemaal onderwezen hadden. Ook heeft H. M. de kamer bezocht, waar haar gemaal gewoond heeft, gedurende zijn verblijf aan de Hoogeschool, aan het huis van Professor Bischof.

KOBLENTZ, 12 Augustus.

In den avond van den 9den is Dr. Zirndorfer, redacteur van het Tijdschrift *Frankforter Blätter*, te Frankfort, alhier door het gemeen hetwelk hem voor Ronge aanzag, aangerand en onder het geroep van »slaat hem dood den hond," onder den voet geworpen en mishandeld, zoodat het hem ter naauwernood is gelukt zich op te rigten en door de vlugt te redden.

Te Halberstadt is bij gelegenheid eener predikatie van Ronge, een persoon, die hem eene beleedigende uitdrukking toevoegde, het voorwerp van mishandelingen geweest en vreeselijk geslagen in zijne woning gebragt; de oploop was zoo groot dat er ruiterij is moeten aanrukken om het volk de straat te doen ruimen.

— Te Dusseldorf had de Pastoor der Duitsch-Katholijke gemeente, Licht genaamd, een burger uit Crefeld wegens laster aangeklaagd. De Regtbank verwierp die aanklagt, maar veroordeelde den aangeklaagde op andere gronden in eene boete van 5 thalers. Nu verhief zich een geweldig rumoer tegen den voornamen getuige, uit Crefeld, welke tevens stichter was eener Duitsch-Kath. gemeente aldaar. « Met moeite heeft de man zich, na veel vervolging op de straat door tusschenkomst der policie aan het gemeen onttrokken.

[Het is voorwaar tretrig en van onberekenbare gevolgen als de zaak van godsdienstige overtuiging, eene zaak wordt die voor de regtbank van het gemeen, aan de beslissing van het regt van den sterkste wordt overgelaten, aan de groote onwetende hoop, altijd meer geneigd om voor haar geloof te vechten, ja zelfs er voor te vernielen en te plunderen, dan er naar te leven. Maar van welk hoog belang is het dan, dat de beter onderwezenen uit hunne werken hun geloof toonen, dat, onder welken vorm ook, toch tot grondslag heeft het Woord Gods, waarin de Heer zegt: *Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld*, en welks hoofdregel is: *Hem lief te hebben boven al en onzen naaste als ons zelven*, opdat hun invloed nimmer strekke tot aanmoediging van afkeer en haat, maar steeds bijdrage tot verspreiding en vestiging van die Christelijke verlichting, van welke verdraagzaamheid en welwillendheid omtrent andersdenkenden de heilzame vrucht is.]

FRANKFORT.

13 Augustus.

Aan het lyceum te Freiburg, is op hooger last een geestelijke van zijnen post als onderwijzer afgezet, die, zóó door zijne predikatiën als door het ijveren voor den aflaat enz. enz. ergernis gegeven had.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Augustus.

Den 28sten zullen de Hertog en Hertogin van Nemours zich van Luz, in de Opper-Pyreneën, naar Pampeluna begeven, om H. M. de Koningin van Spanje te ontmoeten. Het doel dezer zamenkomst is onbekend.

— De Heer Nieuwkerke heeft het standbeeld van Willem den Zwijger, voor den Koning der Nederlanden veltoeid, en zal het aanstaande week op het groote plein der Champs-Elizées tentoonstellen.

— De gestadige regens zijn een oogenblik zoo dreigend voor den oogst geweest, dat men er zeer slechte gedachte over koesterde, doch nu heeft men weder sedert eenige dagen onafgebroken goed weder, waardoor alle ongerustheid geweken is.

— In de noordwestelijke aan zee gelegen deelen van ons Rijk worden de wolven nog in grij groot getal gevonden. In den nacht van den 7, zijn 5 dezer dieren in eene schaapskooi bij Dieppe gebroken; van de 172 schapen, zijn er slechts 58 levend en sommige dezer nog gekwetst gevonden, 82 waren er verscheurd, en van de 32 overigen heeft men geen spoor kunnen ontdekken.

— De huizen, die de Jesuiten hier bewoond hebben, zullen niet verkocht worden, omdat deze het eigendom van loeken zijn. Deze eigenaars zijn wel in onderhandeling getreden met andere erkende geestelijke orden, om dezelve te verhuren, doch daar deze ze wel koopen maar niet huren wilden, is dit afgesprongen. Men meent daaruit te mogen afleiden, dat de Jesuiten den tegen hen genomen maatregel slechts als tijdelijk beschouwen.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Augustus.

Bij besluit van Z. M. den Koning, van den 5den dezer, is de Generaal-Majoor Wilmar benoemd tot buitengewoon Gezant en Minister Plenipotentiaris bij het Hof te 's Gravenhage.

— HH. MM. zijn heden morgen om 7 ure over den Spoorweg naar Duitschland vertrokken, en zullen tot het eind dezer maand afwezig blijven.

— Alhier is overleden de beroemde Parijsche Hoogleeraar in de Heelkunde, Palletan; hij bevond zich sedert eenige maanden hier.

— Bij aanplakking is bekend gemaakt, dat de Regering wederom trachten zal het stoomschip British Queen, van 500 paardenkracht en meetende 2000 ton te verkoopen op den 25sten dezer maand. Dit schip heeft, zoo als men zich zal herinneren, aan de Regering ruim 2,000,000 fr. gekost, en ligt sedert bijna 4 jaren in het Dok te Antwerpen, terwijl jaarlijks over de 30,000 fr. voor deszelfs onderhond op de begrooting worden uitgetrokken.

ANTWERPEN, 14 Augustus.

Sedert de speculatien in rijst zijn begonnen, weet men hier particulieren te noemen, die 50—60,000 fr. op éénen beursdag hebben gewonnen.

— Te Doornik heeft men, volgens den oud gebruik, wanneer de oogst door de regen bedreigd wordt, het ligchaam van den H. Eleutherius, patroon dier stad, gedurende negen dagen in het choor ten toon gesteld.

— Voorleden week is de Henegouwsche steenkolenmijn van Sainte-Barbe aan de Doux, voor 40,000 frs. regterlijk verkocht geworden. Indien wij het wel hebben, is deze mijn over eenige jaren voor 1,200,000 frs. in aktien gelegd.

STADS BERIGTEN.

BROODZETTING,

Ingaande Maandag den 18den Augustus 1845.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk besluit van den 25sten Januarij 1826, (*Staatsblad* No. 5) en de dispositie van H. H. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, van den 5den December 1828, (*Provinciaalblad* No. 161.)

Het Roggebrood, van zuivere Rogge gebakken, wegende drie Nederlandsche ponden, op	36 Cents.
Een pond vijf oncen, op	13 »
Het Tarwebrood, beste soort, wegende een Nederl. pond, op	32 »
Vijf oncen, op	16 »
Het Franschbrood van een Nederl. pond, op	32 »
Vijf oncen, op	16 »
Het Huisbak, wegende een Nederl. pond, op	28 »
Vijf oncen, op	14 »
Het minste soort of zoogenaamd kron uit de zak, van een Nederl. pond, op	24 »
Vijf oncen, op	12 »

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het bakken en verkoopen van brood, gearresteerd den 21. September 1842.

Leyden den 14 Augustus 1845.

Burgemeester en Wethouders der stad Leyden,

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

V. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad LEYDEN, gehoord hebbende het verzoek van Louis François Meerman, *Koolkooper*, wonende alhier, strekkende ter bekoming van de vereischte vergunning, om in de huizinge staande en gelegen op het Steenschuur, Wijk IV, No. 352, een *Koolkooperij* te mogen stellen.

Gelet op Zijner Majesteits besluit van den 31sten Januarij 1824, ruimde vergunningen ter oprigting van sommige fabrijken en trafijken.

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van de naastgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatien *de Commodo et Incommodo*, door de Commissie van Fabricage zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad, op Dingsdag den 19den Augustus aanstaande, des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd bij genoemde Commissie in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan zij gehouden zullen worden, tegen de inwilliging van hetzelve zich niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

Leyden, 14 Augustus 1845.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

V. PUTTKAMMER.

Z. M. heeft het uitgebragt beroep van den Kerkeraad der Hervormde gemeente te Talbert goedgekeurd, uitgebragt op den Heer E. van Bolhuis, Candidaat bij het Provinciaal Kerkbestuur van Gelderland.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: P. BLOMMENDAAL,
Weduwenaar van M. RIJK,
MET
J. H. UURBANUS,
Weduwe van J. E. RIJK.

LEYDEN,
11 Augustus 1845.

Eenige Kennisgeving.

Getrouwd: Dr. P. F. OTTEN
EN
M. C. WIJNNOBEL.

LEYDEN,
15 Augustus 1845.

Eenige Kennisgeving.

Gevoelig, voor de menigvuldige blijken van deelneming, betoond bij het smartelijk overlijden mijner geliefde Echtgenoot, betuig ik bij deze thans gebruikelijken weg, mijnen hartelijksten dank.

LEYDEN, 15 Augustus 1845. HK. VAN DORSTEN.

De betrekkingen van de overledene Jufvrouw H. J. LOOMAN, Weduwe J. A. DE ECLUSE, betuigen hij deze hunnen opregten dank, aan allen die, zoo in de ziekte als bij het overlijden, hunne deelneming hebben betoond.

Een ieder die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen den Heer WOUTER ZIRKZEE, gewoond hebbende aan den Hoogen Rijndijk onder *Soeterwoude*, wordt verzocht daarvan, voor den 15den September dezes jaars *Opgave* of *Betaling* te doen aan den Ondergeteekende, wonende op de Hoogewoerd te *Leyden*.

A. MONTAGNE, Iz.

Al degenen, die iets te vorderen hebben van de Wed. J. ZITMAN, worden verzocht om binnen den tijd van 8 dagen hiervan *Opgave* te doen aan R. HAZEMAN, op de Haarlemmerstraat, Wijk VI, No. 217 te *Leyden*, ten einde te zien in minnelijke schikking te treden.

KATWIJKS INGEZETENEN werden met schrik bevangen, toen hun het volgende ongeluk bekend werd. — In den vroegen morgen van den 5den dezer, ten half twee ure, zeilde de bemanning der Visschers Bom, gevoerd door Schipper CORNs. HOEK, toebehoorende aan den Reeder Dr. PLOKKER, op een in de Noord-Zee drijvend scheepswrak, waardoor het vaartuig een zwaar lek bekwam en binnen tien minuten tijds kantelde en wegzonk. Van de zes zich aan boord bevindende schepelingen geraakten drie van het vaartuig af en dobberden in zee; doch het gelukte hun den top van den mast te bereiken, waaraan zij zich eenigen tijd, dan eens boven, dan eens onder water, vasthielden, en vervolgens langs het scheepswant, het op zijde liggend hol, waarop de andere personen zich bevonden, te naderen, zoodat alle manschappen op een zeer klein plekje vereenigd waren.

Allerakeligst was hun toestand, daar zij door wind en zee werden weggedreven. — De zee scheen hun een geopend graf te zijn! — De dood dreigde! — doch de Heer gaf uitkomst! — Schipper C. VAN DER BENT, bezig zijnde met visschen, hoorde op eenigen afstand het angstgeschreeuw der schepelingen, staakte zijnen arbeid en zeilde naar de ongelukkigen, die wel zeer

Door middel van een touw werden allen, één voor één, uit het water opgehaald en daarna behouden aan wal gebragt.

De op zijde liggende en vol water zijnde Bom werd door andere visschers op sleeptouw genomen, en, hoezeer zwaar beschadigd, aan het strand gehaald.

De opregtste dank wordt bij deze gelegenheid toegebragt aan de edele menschen, die, zoowel bij het redden der schepelingen, als bij het aanbrengen van het vaartuig, toonden moedig te zijn in de tegenspoeden getroffen waren; en van wie het velen aangenaam zal zijn te vernemen, dat zij, in de toestand dezer weerlieden, thans bijkans dezelfde bezitting bestaan tijdelijk beroofd, met vrouw en kinderen in de diepste armoede zouden zijn.

Waarde Landgenooten! die met tijdelijke goederen zijt gezegend, deze Ongelukkigen vestigen het oog op uwe weldadigheid, zelfs de kleinste giften zullen hoogst welkom zijn; terwijl de Ondergeteekenden zich gaarne met de ontvangst daarvan zullen belasten, en van dezelve dankbare melding maken.

(Get.) D. VAN NULK, te *Amsterdam*.
H. H. BOELOF HEYMAN, te *Rotterdam*.
Mejufvrouw de Wed. J. MUTS, te *Zaandam*.
JAN KRUYT, te *Westzaan*.
Dr. PLOKKER, Reeder te *Katwijk aan Zee*.

In een Logement alhier wordt gevraagd een **BEDIENDE**, tegen 1 November. Vereischte zijn: goed Tafel bedienen, Ongehuwd en de Fransche taal magtig. Franco Adres onder Letter O, bij de Boekhandelaars J. J. THYSSENS & ZOON te *Leyden*.

De Ondergeteekende berigt aan het geëerde Publiek, dat het Kruijhuis in de Paardesteeg, genaamd ***Bellevue***, met den 1sten September zal ophouden te bestaan; en daar de Ondergeteekende deszelfs Locaal heeft ingerigt tot uitbreiding zijner **STEENDRUKKERIJ**, verzoekt hij bij deze aan alle Heeren Uitgevers en Boekhandelaren met hunne gunst vereerd te worden, belovende hun eene prompte en solide behandeling.

Leyden, 16 *Augustus* 1845. A. v. d. GANT.

De Heer Dr. W. MENSERT, ***Oculist van Z. M. den Koning***, wordt Dingsdag avond weder te *Leyden* verwacht, en zal Woensdag den 20sten Augustus diegenen, welke hem verlangen te consuleren, des voormiddags van 11 tot 12 ure, in het Logement van L. C. SMITS in het Noordeinde afwachten. Ook **belhoeftige Ooglijders** kunnen zich die gelegenheid ten nutte maken, en zullen bereidvaardige hulp vinden.

Worden TE HUUR gevraagd: **3** of **4** Gemeubeleerde, zoo **BOVEN-** als **BENEDEN-KAMERS**, op een goeden stand binnen deze Stad.
Adres aan het Bureau van dit Dagblad onder Letter A.

De Verkooping van **PAARDENMEST** op Zaturdag den 9den Augustus heeft *geen doorgang* kunnen hebben, door den sterken regen en bij gebrek aan Koopers. Dezelve zal ook niet meer in Veiling komen, maar is **uit de Hand te Koop**, bij de heele en halve Staal en ook bij Schuitenvracht. Te bevragen bij H. P. SERVAAS, aan den Doelen te *Leyden*.

Verkooping van Afbrauk.

Op Dingsdag den 19den Augustus eerstkomende, zal men op den Stillen Rhijn, nabij de Hartebrug te *Leyden*, Publiek **verkoopen**: Eenige KOZIJNEN, RAMEN, DEUREN, BLINDEN, BINDTEN, DEELEN, BRANDHOUT en verdere AFBRAAK meer.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag, 16 *Augustus* 1845.

Witte Tarwe *f* 9.40 tot *f* 9.80. Oude Rogge *f* 7.50 tot *f* 7.80. Gerst *f* 5.20 tot *f* 5.50. Haver *f* 3.40 tot *f* 3.70. Paardenboonen *f* 6.20 tot *f* 6.50. Duivenboonen *f* 6.50 tot *f* 7.00.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag, 16 *Augustus* 1845. Van 28 tot 33 à 34 Gulden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG 16 AUGUSTUS, ten 4 ure.

		Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	64	
Dito dito.	» 4 »	97¼	
Dito dito.	» 4 »	100⅝	
Oude Leening.	» 4 »	100⅝	
Amortisatie Syndicaat.	» 4½ »	100½	
Dito dito.	» 3½ »		
Handel-Maatschappij.	» 4½ »	169	169½
Haarlemmermeer.	» 4½ »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg.	» 4½ »		
Aandeelen Holl. Spoorweg Maatschappij.	» 4½ »	139	
BELGIE, Certificaten.	» 2½ »		
Dito dito.	» 4½ »		
Dito bij ROTHSCHILD.	» 2½ »		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 1823.	» 5 »	28⅝	
Dito bij dito, ongestukkeld.	» 5 »	28½	
Dito.	» 3 »		
Coupons Ardoins.	» 5 »		
PORTUGAL, te Londen.	» 3 »		
RUSLAND, Oblig. HOPE 1798 en 1816.	» 5 »	105	
Dito dito 1828 en 1829.	» 5 »	108⅛	
Cert. bij dito 1831 en 1833.	» 5 »		
Dito bij HOPE.	» 4 »		
Dito bij STIEGLITZ & Cie.	» 5 »	62½	
Certificaten te Londen.	» 5 »		
Dito te Londen.	» 5 »		
Inschrijving in Assign.	» 6 »		
Certificaten van dito.	» 6 »		
POLEN.	« 14 Augustus.		
Dito Aandeelen met Loting.	fl. 300 f		
Dito dito.	» 500 »		
PRUISSEN, Loten.			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	» 5 pCt.	105½	
Idem.	» 5 »		
Oblig. Metallick.	» 5 »		
Idem.	» 2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834.	f 500 f		
Idem 1 April 1839.	» 250 »		
NAPELS, Certif. Adm. bij Lam. en Bouw.	à 5 pCt.		
BRAZILIE, Idem.	» 5 »	92½	
AMERIKA.	» 5 »		
Dito.	» 6 »		
Dito Bankaktien.	» 5 »		
MEXICO.	» 5 »	31	
Dito Uitgestelde Schuld.	» 5 »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. L. A. LAU.